

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 25, kwiecień 2025 08:09

Piotr Majoch

Odslony: 2634

WSA: Zstępni osób kierowanych do DPS mogą zostać zwolnieni z opłat za pobyt rodzica w ośrodku, jeśli udowodnią że były pokrzywdzone przez rażące zaniedbania z ich strony. Udowodnienie nie wymaga jednak przedstawienia wyroku sądu.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach swoim wyrokiem dokonał wykładni przepisu art. 64 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej, w którym przedstawiono warunki zwolnienia z konieczności ponoszenia opłat za utrzymanie osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej. Zgodnie ze wskazanym przepisem, zwolnienie może nastąpić w sytuacji, gdy osoba obowiązana wykaże rażące zaniedbanie obowiązków alimentacyjnych lub innych obowiązków rodzinnych przez pensjonariusza DPS-u, na czym ucierpieć miała właśnie osoba mająca ponieść opłaty. Prawo to wskazuje, że zwolnienie z konieczności finansowania zakwaterowania i opieki nad wstępnym, następuje w szczególności na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów.

Który dowód naprawdę jest dowodem?

Organy rozpatrujące wnioski o zwolnienie z opłat, wydające decyzje w sposób uznaniowy (decyzja o zwolnieniu z obowiązków finansowych może, ale nie musi zostać wydana), niejednokrotnie postrzegają ustawową wzmiankę o wykorzystywanych jako dowody dokumentach przez pryzmat bardzo zawężonej wykładni. W sprawie, która trafiła na wokandę gliwickiego sądu administracyjnego, organ I i II instancji odmówił stronie postępowania zwolnienia z opłat za pobyt rodzica w domu pomocy społecznej, mimo że ten przedstawił dowód ze wspomnień świadków tego, jak źle był traktowany przez rodzica w przeszłości. Nie były to argumenty przekonujące i w wydanych decyzjach stronie odmówiono zwolnienia z opłat, podnosząc iż ta nie przedstawiła żadnych wiarygodnych dokumentów rzucających na sprawę nowe światło. W konsekwencji, wnioskodawca złożył skargę do sądu administracyjnego, w której podniesione zostało niewszechstronne rozważenie materiału dowodowego przez organy, nieuprawnione przyjęcie, że jedynym adekwatnym źródłem dowodowym jest dowód z dokumentów, a także nieuzasadnione stwierdzenie, że zaniedbania rodzicielskie osoby umieszczonej w DPS-ie nie były zaniedbaniami rażącymi, mimo że ta wielokrotnie dopuszczała się wobec skarżącej przemocy.

Organ bada każdy dowód

Sąd uchylił zaskarżoną decyzję i przyznał rację stronie skarżącej, tłumacząc jakie przesłanki są konieczne i wystarczające do tego, by zwolnić wnioskodawcę z konieczności finansowego utrzymywania rodzica umieszczonego w domu pomocy społecznej. Przedstawione przez Sąd uzasadnienie wyroku może okazać się bardzo przydatne w wielu sporach wynikających z dość często spotykanej sytuacji, w której to rodzice, którzy w przeszłości zachowywali się wobec swoich dzieci niegodziwie, po latach domagają się od nich bezwarunkowej pomocy. Zdaniem Sądu, nie można wymagać od strony postępowania przedstawiania tylko urzędowych dowodów takich jak wyroki sądów, jednocześnie ignorując dowody innego rodzaju. Obowiązkiem organu jest bowiem dokonanie oceny zeznań ewentualnych świadków w odniesieniu do całości materiału dowodowego, przeprowadzenie własnych ustaleń i przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego. Uznaniowość decyzji opiera się bowiem nie na dowolnym spojrzeniu na problem, lecz na dokładnym zbadaniu całej sprawy i podjęciu samodzielnej decyzji ugruntowanej obserwacjami poczynionymi podczas takiego badania. Jest to także konieczność organu odwoławczego (samorządowego kolegium odwoławczego), który działa nie tylko w sposób kontrolny, lecz także merytoryczny.

Rzeczywiście - każde zaniedbanie, na które powołuje się strona, musi zostać udowodnione - co więcej,

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 25, kwiecień 2025 08:09

Piotr Majoch

Odsłony: 2634

nie tylko jako zaniedbanie samo w sobie, lecz jako zaniedbanie rażące. Ustawodawca nie ogranicza jednak dowodów tylko do takich dokumentów, którymi nie każda osoba w takiej sytuacji dysponuje. W uzasadnieniu wyroku, WSA w Gliwicach zasugerował przy tym posługiwanie się dowodem takim, jak decyzja przyznająca świadczenie z funduszu alimentacyjnego na skutek bezskuteczności egzekucji wobec dłużnika alimentacyjnego (jeśli wniosek o zwolnienie z opłat za pobyt w DPS opiera się na rażącym zaniedbywaniu obowiązku alimentacyjnego wobec dziecka).

Które naruszenia uchodzą za rażące?

Oprócz wykładni dotyczącej dowodów, w uzasadnieniu wyroku przedstawione zostały przykładowe sytuacje uznawane za rażące zaniedbania rodziców wobec dzieci. Są to przede wszystkim obiektywnie potępiane, niedopuszczalne moralnie zachowania prowadzące do zerwania więzi rodzinnych, jak wszczynanie awantur, przemoc słowna, wyzwiska, używanie przemocy fizycznej, zrywanie kontaktu czy kompletny brak zainteresowania dzieckiem, nawet w przypadku, gdy to bardzo potrzebuje pomocy ze strony najbliższej rodziny.

Wyrok WSA w Gliwicach z 2 kwietnia 2025 r. (sygn. II SA/Gl 1576/24)

Źródło: [CBOSA](#)